

Sygn. akt II UK 296/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 28 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Roman Kuczyński (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku W. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanego K. C. Spółki z o.o.

o odpowiedzialność członka zarządu za zadłużenie z tytułu składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 czerwca 2012 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 maja 2011 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 maja 2011 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację ubezpieczonego W. N. od wyroku Sądu Okręgowego w W. - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 lipca 2009 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 24 sierpnia 2007 r. w przedmiocie ustalenia jego odpowiedzialności jako członka zarządu K. C., spółki z o.o., za zadłużenie spółki z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Dług dotyczył składek za czerwiec, lipiec, sierpień, październik i grudzień 2002 r. oraz za grudzień 2003 r., w kwocie 6.132,57 zł, a uwzględniając odsetki – w kwocie 9.963,67 zł; na ubezpieczenie zdrowotne za czerwiec, lipiec, sierpień, październik i grudzień 2002 r. oraz styczeń, sierpień i grudzień 2003 r. w łącznej kwocie 21.472,59 zł, w tym z tytułu należności głównej w kwocie 13.569,79 zł; na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za sierpień, październik i grudzień 2002 r. oraz za grudzień 2003 r. w łącznej kwocie 777,68 zł, w tym z tytułu należności głównej w kwocie 477,28 zł. Organ ubezpieczeń społecznych powołał się na art. 116, 107 § 1 i 2 pkt 4 oraz art. 108 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz.60 ze zm.) w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Wskazał – jako na spełnione – przesłanki odpowiedzialności W. N. za zobowiązania spółki wobec bezskuteczności egzekucji składek od spółki, brak dowodów na skuteczne przyjęcie rezygnacji ubezpieczonego z funkcji prezesa zarządu spółki, w związku z czym przyjął, że pełnił tę funkcję w okresie, w którym powstały zaległości z tytułów wskazanych w skarżonej decyzji, oraz to, że jako członek zarządu nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Sąd Okręgowy ustalił, że K. C., spółka z o. o. została zawiązana między Instytucją Filmową F. i J. GmbH i w dniu 16 kwietnia 2002 r. i zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w W., pod nr KRS ..., z kapitałem zakładowym 4.000,00 zł. Spółka była spółką celową, założoną w celu realizacji inwestycji polegającej na wyburzeniu dotychczasowego obiektu kina „K.”

w S. i wybudowaniu nowego kompleksu kinowo–rozrywkowego na działce należącej do F. Majątek spółki stanowił kapitał początkowy wniesiony przez wspólników. Spółka uzyskiwała przychody ze środków z pożyczek od J. W chwili rejestracji jedynym członkiem zarządu był pełniący funkcję prezesa W. N., który został wykreślony z rejestru KRS w dniu 15 września 2004 r. Wcześniej dwukrotnie złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji; po raz pierwszy w dniu 5 grudnia 2002 r., wskazując jako przyczynę niewykonanie przez wspólników zobowiązań objętych wzajemnymi uzgodnieniami oraz brakiem finansowania kosztów działalności spółki, a po raz drugi, w dniu 24 lipca 2003 r., w związku z brakiem konstruktywnej współpracy pomiędzy wspólnikami, niewykonaniem podjętych wzajemnie uzgodnionych zobowiązań i także brakiem finansowania kosztów działalności spółki. Oświadczenie odwołujące o rezygnacji w dniu 5 grudnia 2002 r. doszło do wiadomości wspólników - członków rady nadzorczej spółki J. L. i J. N. Po złożeniu tej rezygnacji W. N. kontynuował czynności na rzecz spółki, w tym w szczególności podpisał sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2002 r. oraz ugodę pozasądową w dniu 18 grudnia 2003 r. Formalnie został odwołany w dniu 14 kwietnia 2004 r. Do dnia 15 września 2004 r. spółka działała bez zarządu.

Zaległości spółki z tytułu należności publicznoprawnych zaczęły powstawać w czerwcu 2002 r., przy czym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie przekazano składek za lipiec, sierpień, październik i grudzień 2002 r. oraz styczeń, sierpień i grudzień 2003 r. W dniu 31 lipca 2002 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału spółki z kwoty 4.000,00 zł do kwoty 7.704.000,00 zł. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objął jeden z dotychczasowych wspólników – Instytucja Filmowa F. W dniu 21 czerwca 2002 r. pomiędzy F. a spółką reprezentowaną przez W. N. została zawarta – w wykonaniu zobowiązania wynikającego z objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym – umowa przeniesienia użytkownika wieczystego gruntu i własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość. Sąd Rejonowy odmówił wpisu spółki jako nowego użytkownika wieczystego i właściciela budynku do księgi wieczystej. Nieruchomość nie została spółce wydana, gdyż J. nie wniósł środków pieniężnych na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym i zaprzestał zapewniać spółce środki na koszty administracyjne. Po dniu 10 lipca 2002 r., kiedy spółka

otrzymała środki w wysokości 50.000,00 zł, J. przestała zapewniać jej środki pieniężne na prowadzenie działalności. Spółka zawiesiła działalność gospodarczą od dnia 1 stycznia 2004 r.

W celu wyegzekwowania zaległych należności od spółki Zakład Ubezpieczeń Społecznych kierował do niej upomnienia, poczynając od dnia 8 października 2004 r. Spółka nie dokonała żadnych wpłat, więc Dyrektor II Oddziału w W. wszczął postępowanie egzekucyjne, w wyniku którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uzyskał żadnych kwot. W dniu 13 marca 2006 r. organ ubezpieczeń społecznych wysłał do W. N. zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie ustalenia odpowiedzialności członków zarządu spółki za zobowiązania spółki z tytułu zaległych składek za zatrudnionych w niej pracowników, informując, że przedmiotem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie majątku spółki, z którego możliwe będzie zaspokojenie roszczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przy tych ustaleniach Sąd Okręgowy uznał za spełnione przesłanki odpowiedzialności ubezpieczonego za zobowiązania spółki objęte zaskarżoną decyzją, a powstałe w okresie, gdy był prezesem zarządu, choć stwierdził, że organ ubezpieczeń społecznych niezasadnie nie uwzględnił dowodu z dokumentu jego rezygnacji z funkcji z dniem 24 lipca 2003 r. Zważył, że twierdzenie, iż samo złożenie rezygnacji z pełnionej funkcji nie zwalnia jeszcze członka zarządu od odpowiedzialności i pozostaje on nadal członkiem zarządu aż do formalnego odwołania z tej funkcji, stoi w sprzeczności z art. 202 § 4 k.s.h. Jednocześnie ustalił, że rezygnacja złożona przez W. N. w dniu 5 grudnia 2002 r. była skuteczna, wobec czego wykonywanie przez niego po tym dniu, przynajmniej do dnia 18 grudnia 2003 r., czynności za wiedzą i zgodą spółki było jednoznaczne z odwołaniem wcześniejszego oświadczenia woli o rezygnacji, zarówno złożonego w dniu 5 grudnia 2002 r., jak i w dniu 24 lipca 2003 r. Zachodzi więc – w ocenie tego Sądu – przesłanka pełnienia przez odwołującego obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania, które przerodziło się w zaległość składkową.

Egzekucję prowadzoną z majątku spółki Sąd uznał za bezskuteczną oraz stwierdził, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające zwolnienie ubezpieczonego z odpowiedzialności za niewyegzekwowane zobowiązania spółki. Brak działań polegający na niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub o wszczęcie

postępowania układowego oraz niewskazanie w toku postępowania mienia spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości spółki wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ocenił jako niewykazanie podstaw do uchylenia się ubezpieczonego od odpowiedzialności na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej. Wniosek o ogłoszenie upadłości lub o wszczęcie postępowania układowego w ogóle nie został zgłoszony, choć powinien, gdyż – w ocenie Sądu – wyjaśnienia ubezpieczonego, że spółka posiadała prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz własności budynku wniesionego aportem i nie było podstaw do podjęcia tak drastycznych kroków, jak zgłoszenie wniosku o upadłość, są nieprzekonujące, natomiast konflikt między wspólnikami powodujący pogorszenie sytuacji finansowej spółki na skutek utraty finansowania od dnia 10 lipca 2002 r. za mający znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny, po przytoczeniu zarzutów apelacji ubezpieczonego w przedmiocie niezgodności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym, naruszenia art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej, art. 202 § 4 k.s.h. w związku z art. 61 zd. 1 k.c. i naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., przejmując ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, zaakceptował w pełni wnioski prawne tego Sądu. W ocenie Sądu drugiej instancji, argumenty apelacji miały wskazywać, że organ rentowy nie wyczerpał środków prawnych dla wyegzekwowania należności składkowej od spółki, a w szczególności nie wszczął egzekucji, gdy należność mogła zostać zaspokojona z prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość. Uznał jednak za Sądem pierwszej instancji, że realne dokonanie czynności prawnych w stosunku do nieruchomości nie było możliwe ze względu na niewpisanie praw spółki do księgi wieczystej oraz że nie można wymagać, by organ rentowy poszukiwał we własnym zakresie określonych elementów majątku spółki lub podejmował skomplikowane działania prawne w celu przeprowadzenia egzekucji z danego składnika majątku, zwłaszcza wtedy, gdy albo nie dysponuje w tym zakresie żadnymi wiadomościami albo wskazywane mienie nie nadaje się do egzekwowania. Podniósł, że skarżący był w pełni zorientowany w sytuacji finansowej spółki, a nawet wyrażał swoją dezaprobatę w tej mierze członkom rady nadzorczej przez składanie rezygnacji, lecz mimo to nie podejmował czynności mogących w przyszłości zapewnić mu

uwolnienie się od ewentualnej odpowiedzialności w oparciu o art. 116 Ordynacji podatkowej. Sąd Apelacyjny uznał za „co najmniej niezrozumiałe” wykonywanie obowiązków prezesa zarządu już po złożeniu rezygnacji, zarówno po dniu 5 grudnia 2002 r., jak i po dniu 18 lipca 2003 r. Doszedł do przekonania, że wskazywanie przez skarżącego, iż czynności te podejmował wyłącznie po to, by zapewnić spółce byt prawny, jest nieprzekonywujące.

Skarga kasacyjna W. N. została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 202 § 4 i § 5 k.s.h. i przyjęcie, że mimo złożenia rezygnacji z funkcji członka zarządu, która skutkowałą wygaśnięciem mandatu, w dalszym ciągu mógł pełnić tę funkcję, niezastosowania art. 752 k.c. i nieprzyjęcie, że po rezygnacji nie miał umocowania do działania w imieniu spółki i prowadził jej sprawy bez zlecenia, niewłaściwego zastosowania art. 61 § 1 zdanie drugie k.c. i przyjęcie, że podejmowanie czynności po złożeniu rezygnacji ze sprawowania funkcji członka zarządu jest równoznaczne ze skutecznym złożeniem oświadczenia o odwołaniu tego oświadczenia, błędnej wykładni art. 201 § 4 k.s.h. polegającej na uznaniu za możliwe piastowania funkcji członka zarządu spółki bez uprzedniego – po rezygnacji – powołania do zarządu przez uprawniony organ w określonej prawem procedurze, niewłaściwego zastosowania art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej i przyjęciu, że skarżący ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki K. C. za okres, w którym nie był już członkiem zarządu w związku ze złożeniem w dniu 5 grudnia 2002 r. skutecznej rezygnacji z pełnienia funkcji, niewłaściwego zastosowania art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji podatkowej przez przyjęcie, że istniały przesłanki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewłaściwego zastosowania art. 116 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej polegającego na przyjęciu, że skarżący nie wskazał mienia spółki, z którego możliwe było zaspokojenie wierzytelności organu ubezpieczeń społecznych.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i jego zmianę przez uwzględnienie apelacji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi, który wydał orzeczenie, lub innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), odczytywany w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), ustanawia odpowiedzialność majątkową osób trzecich wobec dłużnika (spółki) za nieopłacone składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na wypadek całkowitej lub częściowej bezskuteczności ich egzekucji z majątku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Z tego przepisu wynika, że za zaległości odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie zarządu, przy czym ich odpowiedzialność jest ograniczona do zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu.

Zastosowanie tych przepisów wymaga ustaleń, w ramach których plasuje się czas pozostawania w zarządzie spółki oraz czas, w którym – działając w interesie wierzycieli – członek zarządu powinien zgłosić wniosek o wszczęcie postępowania umożliwiającego ich zaspokojenie. Ustalenia te wiążą się zarówno z zakresem odpowiedzialności, związanym z okresem powstania długu, jak też z oceną zdolności członka zarządu do działania w tym zakresie, a w szczególności z tym, że członek zarządu odpowiada tylko za te zaległości, które powstały w czasie pełnienia przez niego funkcji. Odnosi się to także do zdolności uwolnienia się przez niego od odpowiedzialności za dług spółki przez zgłoszenie wniosku prowadzącego do rozliczenia się z wierzycielami.

Jest wiele argumentów mających istotne znaczenie aksjologiczne, wpływających także z przepisów prawa handlowego, które przemawiają za ponoszeniem odpowiedzialności tylko przez członków zarządu umocowanych do działań mających na celu ochronę wierzycieli przed skutkami zarządzania spółką w sposób prowadzący do bezskuteczności egzekucji przeciwko niej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., III CKN 65/97, OSNC 997 nr 11, poz. 181). Przeniesienie na zarządców odpowiedzialności majątkowej *ex lege* ma na celu ochronę wierzycieli przed skutkami zarządzania spółką w sposób prowadzący do

bezskuteczności egzekucji przeciwko niej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., III CKN 65/97, OSNC 1997 nr 11, poz. 181). Przesłanką odpowiedzialności jest więc wina polegająca na nieprawidłowym prowadzeniu spraw spółki i doprowadzeniu do utraty „zdolności majątkowej” spółki, powodującej bezskuteczność egzekucji przeciwko niej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., IV CK 219/02, niepublikowany oraz z dnia 13 lipca 2005 r., I UK 292/04, OSNP z 2006 r., nr 5-6, poz. 100). Członek zarządu niewypłacalnej spółki może więc uwolnić się od odpowiedzialności, chociaż dług nie zostanie spłacony, jeżeli – mimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie – wykaże należyte pełnienie swych obowiązków. Konieczna jest do tego pełnia uprawnień do reprezentowania spółki w sądzie i poza sądem (art. 204 § 1 k.s.h.), która stanowi fundamentalną przesłankę odpowiedzialności członków zarządu za jej zobowiązania, w ramach której zarządzający mają wynagrodzić szkodę w postaci utraty potencjału majątkowego spółki powstałą w związku z nieprawidłowym prowadzeniem jej spraw. Jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu gwarantują całym swoim majątkiem wykonanie zobowiązania publicznego zarządzanej przez nich spółki, z tym zastrzeżeniem, że ich odpowiedzialność wyłączają przesłanki egzoneracyjne przewidziane w art. 116 § 1 *in fine* Ordynacji podatkowej. Odpowiedzialność członka zarządu powstaje więc tylko w razie niewykazania, że we właściwym czasie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe; niewykazania, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło bez winy członka zarządu lub w wypadku niewskazania mienia spółki, z którego egzekucja jest możliwa. Czynności te może podejmować wyłącznie członek zarządu niepozbawiony mandatu.

W tych zasadniczych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestiach Sąd Apelacyjny – przez przejęcie ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji – poczynił tylko fragmentaryczne ustalenia, z których przede wszystkim nie wynika data ustania członkostwa skarżącego w zarządzie. Akceptując wnioski prawne zawarte w zaskarżonym wyroku zajął stanowisko, którego nie można zaaprobować, że skarżący rezygnował z funkcji w zarządzie dwukrotnie oraz – po raz trzeci – *per facta concludentia* przez zaprzestanie występowania w imieniu spółki po podpisaniu

ugody pozasądowej. Rezygnacja z członkostwa w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest – stosownie do art. 202 § 4 k.s.h. – jednostronnym oświadczeniem woli członka zarządu, którym zmierza do ustania więzi prawnej między nim a spółką. Jej złożenie wywołuje skutek wygaśnięcia członkostwa w zarządzie i ustanie mandatu do działania w imieniu spółki; skutek ten następuje z chwilą dojścia oświadczenia do wiadomości członków rady nadzorczej. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że do czasu przejęcia obowiązków przez spółkę, tj. przez nowych członków zarządu, radę nadzorczą lub samych wspólników, członek zarządu, który zrezygnował ze swojej funkcji, ma obowiązek dokładać należytej staranności i powinien podejmować czynności w celu uchronienia spółki przed negatywnymi skutkami jego rezygnacji, np. w zakresie ochrony majątku spółki. Złożone oświadczenie woli o rezygnacji może być odwołane, jednak powrotne uzyskanie członkostwa w zarządzie następuje wyłącznie w trybie określonym w art. 201 § 4 k.s.h. Stanowisko, że rezygnacja z funkcji prezesa zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie powoduje utraty statusu członka zarządu i wymaga odwołania go przez właściwy organ spółki zostało poddane trafnej krytyce (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2002 r., I PKN 597/01, OSNP 2004 nr 10, poz. 171 z glosami A. Kidyby, Glosa 2005 nr 5, s. 36 i R. Pabisa, Glosa 2007 nr 1, s. 44).

Pojęcie „czasu pełnienia obowiązków członka zarządu” zostało w zaskarżonym wyroku utożsamione z czasem od powołania do odwołania, bez powiązania z rzeczywistą możliwością oddziaływania na sprawy spółki, tymczasem żadne racje określające funkcję i charakter odpowiedzialności majątkowej złożonej na osoby trzecie, zarządców niewypłacalnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jako wyjątku od zasady, że za zobowiązania osoby prawnej – spółki kapitałowej – odpowiada ta spółka, nie przemawiają za ponoszeniem tej odpowiedzialności przez członków zarządu bez kompetencji do realizowania wszystkich czynności związanych z pełnioną funkcją.

Uwzględniając to, Sąd Apelacyjny nie mógł oprzeć się na ustaleniach i wnioskach Sądu Okręgowego; konieczna była ponowna ocena prawna faktu składania przez skarżącego rezygnacji z funkcji w zarządzie, której zresztą skarżący domagał się w apelacji. Sąd Apelacyjny, mimo dostrzeżenia zarzutów

naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwą subsumcję art. 116 Ordynacji podatkowej i wymienienia ich we wstępnej, „historycznej” części uzasadnienia, nie rozpoznał ich w żadnym aspekcie, ograniczając się do rozważań dotyczących sposobu prowadzenia egzekucji przez organ ubezpieczeń społecznych.

Należy zatem przypomnieć, że wynikający z art. 378 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza z jednej strony bezwzględny zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza jej granice, lecz z drugiej strony nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Mimo więc niewiążącego charakteru zarzutów apelacyjnych – jeżeli zostały przez skarżącego postawione – sąd powinien wszystkie je rozważyć i omówić w uzasadnieniu wyroku (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CKN 392/01, OSNC 2004, nr 10, poz. 161). Powinien przy tym zastosować właściwe przepisy prawa materialnego, a więc także usunąć ewentualne błędy prawne sądu pierwszej instancji, niezależnie od tego, czy zostały wytknięte w apelacji (por. uchwałę składu siedmiu sędziów – zasadę prawną – z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 6, poz. 55).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).